

JOGORVOSLATI AKTUALITÁSOK

Dr. Horváth Éva, közbeszerzési biztos, Közbeszerzési Hatóság

A Közbeszerzési Értesítő Plusz jelen számában az ajánlatkérő általános bírálati kötelezettségével foglalkozunk.

Az ajánlatkérő az ajánlat, illetve részvételi jelentkezés bírálatát a jogszabályokban előírtak szerint, a Kbt.-ben meghatározott megfelelő eljárási cselekmény alkalmazásával köteles elvégezni, az ajánlatok, illetve a részvételi jelentkezések érvényessége vagy érvénytelensége az ajánlatkérő által jogszerűen elvégzett eljárási cselekmények eredményeként állapítható meg.

Az ajánlatkérő által lefolytatott bírálat folyamata akkor fejeződik be, ha az ajánlatkérő a bírálat során egyértelmű döntést tud hozni az ajánlat érvényességéről vagy érvénytelenségéről, és a további hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés nem ütközik a Kbt.-ben meghatározott korlátokba.

D.156/12/2020. számú határozat

A határozattal érintett tárgyak: Az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § (1) bekezdésére, valamint a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését. Az ajánlatkérő nem egyértelműen megfogalmazott hiánypótlási felhívásában és felvilágosításkérésében foglaltak nem vezethetnek az ajánlattevő ajánlata érvénytelenségének megállapításához.

Tényállás

Az ajánlatkérő (kötségvetési szerv) a Kbt. 112. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Kbt. 117. §-ában foglaltak alapulvételével nyílt közbeszerzési eljárást indított – önállóan kialakított eljárási szabályokkal – mentő-állomás tervezése szolgáltatás megrendelés tárgyában. 2019. szeptember 11-én adta fel az eljárást megindító felhívást.

A felhívás tartalmazta a közbeszerzés ismertetését, mennyiségét, az értékelési szempontokat.

Az ajánlatkérő a felhívás VI.3.4) További információk pontjában – többek között – a következő előírásokat tette:

„7) Az EKR rendszerben integrált, valamint az AK által generált elektronikus űrlap kitöltése útján az ajánlat részeként benyújtandó űrlapok: Kbt. 66. § (5) bek. szerinti felolvasólap, Kbt. 66. § (2) bek. szerinti ajánlattevői nyilatkozat, Kbt. 67. § (4) bek. szerinti nyilatkozat, nyilatkozat kizáró okok fenn nem állásáról, 321/2015. (X. 30.) Korm.r. 13.§-a szerinti dokumentumok, Nyilatkozat a Kbt. 62. § (1) bekezdés k) pont kb) alpont tekintetében.”

„8) További az ajánlat részeként benyújtott dokumentumok, nyilatkozatok, igazolások: referenciaigazolás vagy nyilatkozat; a szakember – szakmai tapasztalatát ismertető – saját kezűleg aláírt szakmai önéletrajza; végzettséget és/vagy képzettséget igazoló dok. egyszerű másolata; a szakember által aláírt rendelkezésre állási nyilatkozat; AT nyilatkozata a szakember kamarai regisztrációjáról; szakember többletapasztalatának alátámasztására szakmai önéletrajz az értékelési részzemp. tett vállalás igazolására; AT cég-szerűen aláírt nyilatkozata a megjelölt szakemberről; Kbt. 66. § (6) a) és b) nyilatkozat, nemleges tartalom esetén is; Kbt. 65.§(7) alapján nyilatkozni kell a kapacitást biztosító szervezetek tekintetében (adott esetben); Nyilatkozat a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 17. § (2) bekezdése alapján; közös ajánlattétel esetén megállapodás a Kbt. 35. §-a, valamint a közb. dok. leírtak szerint; ajánlattevő (közös ajánlattevők) – és bevonásuk esetén az ajánlatban nyilatkozatot tevő, az alkalmasság igazolására igénybe vett más szervezet esetében az ajánlatot aláíró, az ajánlatban bármely nyilatkozatot tevő, meghatalmazást adó, kötelezettséget vállaló cégjegyzésre jogosult személy(ek) aláírási címpéldánya, vagy a 2006. évi V. törvény 9. § (1) bekezdés szerinti aláírás-mintája egyszerű másolatban. A cégkivonatban nem szereplő kötelezettségvállaló(k) esetében a cégjegyzésre jogosult személytől származó, az ajánlat aláírására vonatkozó írásos meghatalmazást.”

A közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott útmutató 6. oldalán „Az EKR-ben továbbított dokumentumokkal, az EKR-ben elektronikus úton megtett nyilatkozatokkal szemben támasztott követelmények, képviselő az elektronikus úton megtett nyilatkozatok

esetében” című fejezetben az ajánlatkérő a következő előírást tette:

„Az ajánlatok tartalma az EKR rendszer szerint.

Az EKR rendszerben integrált, illetve az Ajánlatkérő által generált elektronikus űrlap kitöltése útján az ajánlat részeként benyújtandó űrlapok, valamint a további az ajánlat részeként benyújtott dokumentumok, nyilatkozatok.

Ahol a Kbt. vagy annak felhatalmazása alapján megalkotott jogszabály alapján az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során valamely dokumentum benyújtását írja elő, a dokumentum benyújtható az EKR-ben kitöltött elektronikus űrlap alkalmazásával, vagy - amennyiben az adott dokumentumra a nyilatkozattétel nyelvén elektronikus űrlap nem áll rendelkezésre - a papíralapú dokumentum egyszerű elektronikus másolata formájában.

Elektronikus űrlapok:

Amennyiben valamely nyilatkozatminta az EKR-ben elektronikus űrlapként a nyilatkozat megtételének nyelvén rendelkezésre áll, a nyilatkozatot az elektronikus űrlap kitöltése útján kell az ajánlat részeként megtenni, azaz ajánlattevő köteles mindent űrlap formájában benyújtani, amelyre az EKR-ben ajánlatkérő kérte az elektronikus nyilatkozat alkalmazását és a jelen közbeszerzési dokumentumok elektronikus űrlap benyújtására hivatkozik!

További, az ajánlat részeként benyújtandó nyilatkozatok, dokumentumok:

Az ajánlatkérő által feltöltött további nyilatkozatokat a gazdasági szereplők letöltés után tudják kitölteni, majd cégszerűen aláírva, szkennelve kell az EKR-ben csatolni az ajánlathoz.

Amennyiben az EKR-ben az adott dokumentumra vonatkozó elektronikus űrlap a nyilatkozattétel nyelvén nem áll rendelkezésre, a nyilatkozat csatolható az EKR-ben legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott dokumentumként is, az ajánlatkérő azonban - a következő bekezdésben foglalt eset kivételével - nem követelheti meg elektronikus aláírás alkalmazását.

Az ajánlatkérő a Kbt. 41/A. § (2) bekezdése esetén azt írhatja elő, hogy az olyan nyilatkozat, amely közvetlenül valamely követelés érvényesítésének alapjául szolgál (különösen garanciavállaló nyilatkozat vagy

kezeségvállalásról szóló nyilatkozat), elektronikus okiratként feleljen meg a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti teljes bizonyító erejű magánokirat követelményeinek.

Alkalmazandó file formátum:

Feltöltött, aláírt dokumentumok, nyilatkozatok esetében az Ajánlatkérő által előírt alkalmazandó fájlformátum: PDF. Az elektronikus formában benyújtott ajánlatnak jelszó nélkül olvashatónak, de nem módosíthatónak kell lennie.”

Az ajánlattételi határidőig hat ajánlat érkezett, ajánlatot tett a kérelmező és a jelen ismertetés szerint F Kft. is.

Az ajánlatkérő hiánypótlási felhívást és felvilágosítás kérést bocsátott ki, melyben a kérelmező ajánlatával kapcsolatban – egyebek mellett – a következő hiányokat kérte pótolni:

3. Hiánypótlás keretében kérte a Kbt. 65. § (7) bekezdésére vonatkozó nyilatkozat benyújtását cégszerűen aláírva oly módon, hogy a nyilatkozatban csak a kapacitást nyújtó szervezetek vannak feltüntetve!

4. Hiánypótlás keretében kérte a Kbt. 66. § (6) bekezdésére vonatkozó nyilatkozat benyújtását cégszerűen aláírva oly módon, hogy a nyilatkozatban csak az alvállalkozók vannak feltüntetve.

Az ajánlatkérő további hiánypótlási felhívásában és felvilágosítás kérésében a kérelmező ajánlatával kapcsolatban a következő felvilágosítást kérte:

„1. Ajánlattevő nyilatkozik a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) pont esetében, miszerint a szerződés teljesítéséhez nem kíván alvállalkozót igénybe venni. Ellentmondás van az alvállalkozókra vonatkozó nyilatkozatok között.

Cégszerűen aláírt nyilatkozatban kérjük az ellentmondást feloldani!”

A kérelmező a hiánypótlást és felvilágosítást határidőben benyújtotta.

Az ajánlatkérő elkészítette az összegezést, melyben a nyertes ajánlattevő az F Kft. lett. Az összegezés szerint a kérelmező érvényes ajánlatot tett.

A kérelmező előzetes vitarendezési kérelme után az ajánlatkérő hiánypótlásra szólította fel az F Kft.-t, amelyet az F Kft. határidőben teljesített. Az ajánlatkérő elutasította a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét.

A kérelmező jogorvoslati kérelmet nyújtott be az összegezés ellen, amelyben az F Kft. ajánlatának érvényességét vitatta.

A Döntőbizottság a 2020. március 16-án kelt, D.28/13/2020. számú határozatában megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem első eleme tekintetében az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § (6) bekezdését, valamint a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését, a jogorvoslati kérelem második eleme vonatkozásában az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdésének e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését. A jogorvoslati kérelem harmadik elemét a Döntőbizottság elutasította. A Döntőbizottság megsemmisítette az ajánlatkérő eljárást lezáró összegezését és az ezt követően hozott valamennyi döntését, továbbá az ajánlatkérővel szemben 500.000.-Ft bírságot szabott ki.

Az ajánlatkérő a Kbt. 71. §-a alapján felvilágosítás kérést bocsátott ki a kérelmező felé. A felvilágosítás kérésben az ajánlatkérő rögzítette, hogy a Döntőbizottság D.28/13/2020. számú határozatának indokolásában foglaltakra tekintettel megkezdte az ajánlatok ismételt bírálatát, amely során észlelte, hogy a kérelmező által benyújtott nyilatkozatok, dokumentumok pontosan behatárolható köre nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a Kbt. 41/A. § (1) bekezdés első fordulatában meghatározott feltételeknek.

Rögzítette, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban a Kbt. 41/A. § (1) bekezdés első fordulatával összhangban előírta, hogy az ajánlattevőknek a közbeszerzési eljárás során az EKR-ben kitöltött elektronikus űrlap alkalmazásával, vagy – amennyiben az adott dokumentumra a nyilatkozattétel nyelvén elektronikus űrlap nem áll rendelkezésre – a papíralapú dokumentum egyszerű elektronikus másolata formájában kell benyújtaniuk a dokumentumokat, azaz az ajánlatkérő által feltöltött további nyilatkozatokat a gazdasági szereplők letöltés után tudják kitölteni, majd cégszerűen aláírva, szkennelve kell az EKR-ben csatolni az ajánlathoz.

A kérelmező által benyújtott ajánlat részét képező, a felvilágosítás kérésben felsorolt dokumentumok tekintetében az ajánlatkérő úgy látta, hogy azok nem papíralapú dokumentum egyszerű elektronikus másolatai, hanem olyan elektronikus dokumentumok,

amelyekre aláírásokat tartalmazó képfájlokat illesztettek.

Az ajánlatkérő azt vizsgálta, hogy a felsorolt dokumentumok legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott dokumentumnak minősülnek-e, ezért felvilágosításkérés keretében felkérte nyilatkozattételre a kérelmezőt abban a kérdésben, hogy a felsorolt dokumentumokon elhelyezett aláírások miként felelnek meg az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 22. pontja szerinti fokozott biztonságú elektronikus aláírással szemben támasztott követelményeknek.

A kérelmező a felvilágosítás megadása helyett 2020. március 31-én a felsorolt dokumentumok papíralapú változatának egyszerű elektronikus másolatát nyújtotta be önkéntes hiánypótlásként, kivéve K.J. szakember rendelkezésre állási nyilatkozatát, melyen az aláírás és a bélyegző lenyomat továbbra is képfájként jelent meg a szöveggént kijelölhető tartalom alatt.

Az ajánlatkérő elkészítette az új összegezést, mely szerint az eljárás nem volt eredményes, az eljárás a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontja alapján eredménytelen, tekintettel arra, hogy a rendelkezésére álló anyagi fedezet összege nem elegendő a szerződés megkötéséhez az értékelés alapján legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevővel. A befejezetlen eljárást követően új eljárás indul.

Az összegezés szerint a kérelmező ajánlata érvénytelen lett. Az érvénytelenséget az ajánlatkérő a következőkkel indokolta:

A kérelmező ajánlatában benyújtott nyilatkozatok, dokumentumok pontosan behatárolható köre nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a Kbt. 41/A. § (1) bekezdés első fordulatában meghatározott feltételeknek. A gazdasági szereplőknek, így a kérelmezőnek is tisztában kellett lennie azzal az ajánlatkérő által a hiánypótlásban alkalmazott fordulat-tal, hogy „cégszerűen aláírva” szükséges a nyilatkozatokat benyújtani, hiszen a gazdasági életben gyakran felmerül a cég képviselőjére és jegyzésére vonatkozó jogosultság fennállása és annak gyakorlása, figyelemmel arra, hogy a cég nevében kötelezettséget kizárólag a Ctv. szerinti, a cég jegyzésére jogosult vállalat. A fentiekre tekintettel a kérelmező ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen.

A jogorvoslati kérelem

A kérelmező a jogorvoslati kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő jogsértő módon állapította meg a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét és jogsértő módon állapította meg az eljárás eredménytelenségét.

Az ajánlatkérő észrevétele

Az ajánlatkérő kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását alaptalanság miatt.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adott, és megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § (1) bekezdésére, valamint a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését.

A Döntőbizottság megsemmisítette az ajánlatkérő eljárást lezáró összegezését és az ezt követően hozott valamennyi döntését a jelen közbeszerzési eljárásban.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 800.000.-Ft bírságot szabott ki.

A határozat indokolása az alábbiakat tartalmazta:

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárását 2019. szeptember 11. napján indította, így e jogorvoslati eljárásra is a Kbt. ezen a napján hatályos rendelkezéseit kellett alkalmazni.

A jogorvoslati kérelem tárgya a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása, melyet a kérelmező több okból is sérelmezett, alapvető jogsértést is állított, ezért a Döntőbizottság elsődlegesen a tételes jogsértést vizsgálta, tekintettel arra, hogy az alapvető jogsérelem megvalósulása ezen túlmenően valamely többlettényállási elemre vonatkozóan állapítható meg.

A kérelmező annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § (1), (2), (3), (5) és (6) bekezdéseit, mert hiánypótlás/felvilágosítás kérés keretében nem tisztázta a kérelmező által benyújtott dokumentumok formátuma vonatkozásában felmerült aggályokat. Ezzel az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontját és 75. § (2) bekezdés b) pontját és a Kbt. 2. § (4) bekezdését is, mivel a fentiek következményeként a kérelmező ajánlatát jogsértő módon érvénytelenné, az eljárást pedig eredménytelenné nyilvánította, ezzel olyan helyzetet teremtve, amely azáltal,

hogy új közbeszerzési eljárást kellene kiírni, a hatékony és felelős gazdálkodás elvét sérti.

A határozat indokolása szerint az ajánlattevőknek ajánlatukat a Kbt. 66. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania. Az ajánlatkérő a jelen esetben a felhívásban és a dokumentációban formai és tartalmi előírásokat határozott meg.

A kérelmező ajánlatában benyújtott egyes nyilatkozatok tartalmilag hiányosak, nem megfelelőek voltak, ezért az ajánlatkérő felhívta ezen hiányosságok pótlására a kérelmezőt és a hiánypótlási felhívásban a Kbt. 65. § (7) bekezdésére vonatkozó nyilatkozat benyújtását cégszerűen aláírva oly módon kérte, hogy a nyilatkozatban csak a kapacitást nyújtó szervezetek legyenek feltüntetve, valamint a Kbt. 66. § (6) bekezdésére vonatkozó nyilatkozat benyújtását kérte cégszerűen aláírva oly módon, hogy a nyilatkozatban csak az alvállalkozók legyenek feltüntetve.

Az ajánlatkérőnek ezen első hiánypótlása kifejezetten tartalmi hiányosságokat jelölt meg és annak formájára vonatkozóan annyi előírást tett, hogy cégszerűen aláírva legyenek benyújtva. A cégszerű aláírás követelményét nem részletezte az ajánlatkérő, ebben a vonatkozásban kizárólag arra terjedt ki a felhívása, hogy a helyes tartalmú nyilatkozatokat az aláíró cégszerűen, az aláírási címpéldányban szereplő módon írja alá, azaz jelen esetben a Ctv. 9. § (1) és (2) bekezdése szerint a cégjegyzésre jogosultnak a cég nevében olyan módon, illetve formában kell aláírnia, ahogyan azt a hiteles cégeljárás nyilatkozat (a cégjegyzői aláírás-hitelesítéssel ellátott címpéldány), illetve az ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett aláírás-minta tartalmazza. A címpéldányon (aláírás-mintán) – a létesítő okiratában foglaltakkal egyezően – fel kell tüntetni a cég nevét, a cégjegyzésre jogosult nevét, lakóhelyét, a képviselő jogcímét (pl. vezető tisztségviselő, munkavállaló), a cégjegyzés módját, valamint a cégjegyzésre jogosult aláírási mintáját.

A Döntőbizottság összevetette a kérelmező aláírási címpéldányán szereplő adatokat és az első hiánypótlásra benyújtott nyilatkozatokon szereplő aláírásokat és megállapította, hogy az aláírások megfelelnek a kérelmező aláírási címpéldányában foglalt követelményeknek, mely szerint Dr. M.G. ügyvezető a céget akként jegyzi, hogy a géppel vagy kézzel előírt,

előnyomott vagy nyomtatott cégszöveg alá a nevét önállóan az aláírási címpéldány szerint írja. A Döntőbizottság azt is megállapította, hogy az első hiánypótlásra benyújtott nyilatkozatok nem papír alapú dokumentumok egyszerű másolatai, hanem elektronikusan létrehozott dokumentumok, melyeken Dr. M.G. szakember aláírása ráhelyezett képként szerepel a cég előírt neve felett.

A cégszerű aláírás követelménye tehát az első hiánypótlás során a hiánypótlás tartalmából és értelmezéséből megállapíthatóan arra vonatkozott, hogy a nyilatkozatok aláírása mindenben feleljen meg a vonatkozó cégjogi szabályoknak, vagyis annak, hogy az adott személy korlátozás nélkül, harmadik személyek irányában a céget az adott módon írásban képviselheti. A „cégszerűen aláírva” kitétel a cégszerű aláírásnak való megfelelésre vonatkozott, nem pedig arra, hogy milyen legyen a benyújtott dokumentum formátuma, létrehozásának módja. Ez két különböző hiány ugyanazon dokumentum tekintetében, amely egyszer a cégjegyzés módjára, a cég képviseleti jogának igazolására vonatkozik, másodszor a dokumentum előállításának módjára vonatkozik, arra, hogy papír alapú dokumentum egyszerű másolatát kell benyújtani. Az ajánlatkérő maga is arra hivatkozott, hogy a közbeszerzési dokumentumok az érvényes ajánlattételhez az ajánlat részeként benyújtandó további nyilatkozatok, dokumentumok vonatkozásában a kérelmezővel szemben kettős követelményt támasztottak. A kérelmezőnek a megjelölt nyilatkozatokat, dokumentumokat egyrészt a Kbt. 41/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – elektronikus űrlap rendelkezésre állásának hiányában – papíralapú dokumentum egyszerű elektronikus másolata formájában, vagy legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott dokumentumként, másrészt cégszerű aláírással ellátva kellett benyújtania. Önmagában attól, hogy a nyilatkozatokat nem megfelelő módon hozták létre, nem papír alapú dokumentumról másolták, hanem elektronikusan jött létre és az aláírást képfájl tartalmazza, nem következik, hogy ne lennének cégszerűen aláírva, hiszen a képfájlban megjelenített aláírás megegyezett az aláírási címpéldányban rögzített aláírással. Az ajánlatkérő első hiánypótlása tartalma alapján nem terjedt ki arra, hogy a nyilatkozatok nem papíralapú dokumentumok egyszerű másolatai, hanem elektronikusan létrehozott dokumentumok, amelyek az aláírásokat képfájlként tartalmazzák, ezért nem felelnek meg a felhívásban foglaltaknak. Ezt támasztja alá, hogy az ajánlatkérő az első hiánypótlásra

pótolta iratokat mind tartalmilag, mind formailag megfelelőnek fogadta el és a kérelmező ajánlatát érvényesnek mondta ki az első összegezésében. Ekkor tehát még nem találta a nyilatkozatokat nem megfelelőnek azon okból, hogy azok nem papíralapú dokumentumok egyszerű másolatai, hanem egyéb módon létrejött és aláírt dokumentumok.

Az ajánlatkérő tehát arra vonatkozóan nem bocsátotta ki az első hiánypótlását, hogy a nyilatkozatokat cégszerűen aláírva oly módon nyújtsa be a kérelmező, hogy azokat letöltés után töltsse ki, majd cégszerűen aláírva, szkennelve csatolja az EKR-ben az ajánlathoz. A Döntőbizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az első hiánypótlásra tekintettel nem ütközött volna a kétszeres hiánypótlás tilalmába olyan újabb hiánypótlás kibocsátása, amelyben kifejezetten az iratok papír alapúról készített egyszerű másolatának benyújtására hívta volna fel a kérelmezőt, hiszen erre kifejezett felhívása nem volt az első hiánypótlási felhívásában. A hiányt csak akkor tudta volna megfelelően pótolni a kérelmező, ha arra kifejezett felhívás érkezett volna az ajánlatkérő részéről. Ezzel szemben az ajánlatkérő úgy tekintette, hogy a „cégszerű aláírás” kitételben szerepelt azon kívánalma is, hogy a letöltés után papír alapon kitöltött nyilatkozatokat kéri visszatölteni az EKR-be cégszerűen aláírva, ezért a bírálat újra nyitáskor kiadott felvilágosításkérése nem erre vonatkozott, hanem annak magyarázatát kérte, hogy a felsorolt dokumentumok legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott dokumentumnak minősülnek-e. A felvilágosítás kérés keretében felkérte nyilatkozattételre a kérelmezőt abban a kérdésben, hogy a felsorolt dokumentumokon elhelyezett aláírások miként felelnek meg az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 22. pontja szerinti fokozott biztonságú elektronikus aláírással szemben támasztott követelményeknek.

Az ajánlatkérő tehát elfogadta a kérelmező által az ajánlatában és az első hiánypótlásra benyújtott valamennyi nyilatkozatát, amelyek nem papír alapú dokumentumok egyszerű másolatai, hanem képfájlt tartalmazó elektronikusan létrehozott dokumentumok voltak, annak ellenére, hogy ezek nem feleltek meg a felhívásában foglaltaknak. Ezt a hiányosságot nem észlelte korábban, a dokumentumok előállításának, létrejöttének módjára vonatkozóan csak a felvilágosítás kérésében hivatkozott, és abban sem határozta meg ezt

a pótlandó hiányt. A felvilágosításkérésben az ajánlatkérő azonban arra kérdezett rá, amire a kérelmező nem tudott volna mit válaszolni, hiszen az nyilvánvaló volt, hogy a nyilatkozatok nincsenek elektronikus aláírással ellátva, olyan felvilágosítást kért, amely nem volt releváns sem a pótlandó hiány, sem a felvilágosításra váró kérdés tekintetében. A felvilágosítás kérésre a kérelmező – feltehetően érzékelve a hibáját – az önkéntes hiánypótlás lehetőségét választotta, amelyre meg volt a lehetséges és ezzel az ajánlata – K.J. szakember rendelkezésre állási nyilatkozata kivételével – mindenben megfelelt a felhívásban és a jogszabályban foglaltaknak, és az így benyújtott nyilatkozatok már papír alapú dokumentumról készített egyszerű másolatok voltak. A kérelmező tehát az első hiánypótlási felhívásban nem rögzített hiányt pótolta önkéntesen a felvilágosítás kérésre nyitva álló határidő alatt, amely eljárása a Kbt. 71. § (5) bekezdése szerint jogszerű volt, és az önkéntes hiánypótlás a fentebb kifejtettek okán nem ütközött a Kbt. 71. § (6) bekezdésében foglalt kétszeres hiánypótlás tilalmába sem, hiszen az ajánlatkérő az első hiánypótlási felhívásban a dokumentumok létrehozásának módjára vonatkozóan egzakt módon nem határozta meg az általa pótlandónak vélt hiányt, hanem olyan hiánypótlási felhívást bocsátott ki, amely nem tartalmazta a dokumentumok formájára és benyújtásának módjára vonatkozó konkrét felhívást, továbbá a felvilágosítás kérésben sem ezt jelölte meg az ajánlatkérő, mint pontosításra szoruló tény. Az ajánlatkérő nem hivatkozhat arra, hogy a hiánypótlásában a kérelmező a közbeszerzési dokumentumok és a Kbt. 41/A. § (1) bekezdés előírásainak nem megfelelően nyújtotta be a Kbt. 65. § (7) bekezdésére vonatkozó, a Kbt. 66. § (6) bekezdése szerinti és a Felvilágosítás elnevezésű dokumentumokat, mivel az ajánlatkérő hiánypótlási felhívása semmilyen utalást nem tartalmazott a dokumentumok nem megfelelő formában történt létrejöttére vonatkozóan, nem hivatkozott a Kbt. 41/A. § (1) bekezdésében foglalt követelményekre, hiánypótlási felhívása kifejezetten a nyilatkozatok tartalmának javítására vonatkozott, melyet cégszerűen aláírva kért benyújtani az ajánlatkérő.

A hiánypótlásra és a felvilágosításra ugyanazon szabályok vonatkoznak, tehát a kétszeres hiánypótlás tilalma és az önkéntes hiánypótlás teljesítésére vonatkozó rendelkezések éppúgy kiterjednek mindkét eljárási cselekményre. Amennyiben az ajánlatkérő nem jelöli meg pontosan a pótlandó hiányt, a hiányossággal

érintett iratokat és nem hívja fel, nem határozza meg pontosan, hogy mivel tudja az ajánlattevő orvosolni az adott hiányosságot, az ajánlattevők nem tudják azt megfelelően teljesíteni, az ajánlatkérő mulasztása azonban nem eshet az ajánlattevők terhére és ebből következően az ajánlat érvénytelenítésére nem kerülhet sor. Az ajánlatkérő szerint a kérelmező a vitatott nyilatkozatokat, dokumentumokat nem letöltés után kitöltve, majd cégszerűen aláírva, szkennelve és nem fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott dokumentumként az eIDAS rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelően (kizárólag az aláíróhoz köthető; alkalmas az aláíró azonosítására; olyan, elektronikus aláírás létrehozásához használt adatok felhasználásával hozzák létre, amelyeket az aláíró nagy megbízhatósággal kizárólag saját maga használhat; olyan módon kapcsolódik azokhoz az adatokhoz, amelyeket aláírtak vele, hogy az adatok minden későbbi változása nyomon követhető) csatolta az ajánlatában. Erre vonatkozóan azonban konkrét hiánypótlást az ajánlatkérő ilyen részletezettséggel nem rendelt el, holott a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét megállapító összegezésben ezekre hivatkozott.

Az ajánlatkérő akkor járt volna el helyesen, ha az első hiánypótlás során teljes körűen, azaz a dokumentumok létrehozásának módjára, formátumára vonatkozóan, valamint a cégjegyzés módjára vonatkozóan is hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt, hogy az a hiánypótlást mind tartalmilag, mind formailag teljesítse. Az ajánlat érvénytelenségét ezen hiányok pótlásának elmaradása esetén állapíthatta volna meg, a nem megfelelő hiánypótlási felhívás és felvilágosításkérés nem teljesítése a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét nem eredményezhette volna.

Az ajánlatkérő tehát a Kbt. 69. § (2) bekezdésébe ütköző módon a Kbt. 71. § (1) bekezdése mellőzésével állapította meg a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét, mivel a nyilatkozatok egyszerű másolati formájára vonatkozóan sem hiánypótlás, sem felvilágosításkérés nem került kibocsátásra az ajánlatkérő részéről. A kérelmező önkéntes hiánypótlása nem ütközött a Kbt. előírásaiba, az ajánlat ezzel – egyetlen nyilatkozat kivételével – megfelelt a felhívásban és a Kbt.-ben foglaltaknak. K.J. szakember rendelkezésre állási nyilatkozata tekintetében szükséges további hiánypótlás arra, hogy ezen nyilatkozat is papír alapú dokumentum egyszerű másolataként kerüljön benyújtásra, mivel az önkéntes hiánypótlás során benyújtott nyilatkozaton továbbra is

az aláírás és a bélyegző lenyomat képfájlként jelenik meg a szöveggént kijelölhető tartalom alatt, a nyilatkozat nem papír alapú dokumentum egyszerű másolata. Erre a nyilatkozatra azonban még hiánypótlási felhívás vagy felvilágosításkérés nem került kibocsátásra, ezért a megfelelően előállított dokumentum az ajánlatkérő pontos felhívására benyújtható.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította az ajánlatkérő jogsértését.

A határozat végleges. A határozat bírósági felülvizsgálata iránt keresetet nem nyújtottak be.